

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne priložnosti ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 50 kr., za četrlet 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Rubrovo seme je padlo na rodovitna tla

Zgodovinarji trdijo, da ima naša domovina nalogo posredovati med kulturno Evropo in barbarskim vzhodom. Naš namen ni tukaj razpravljati, v koliko se Avstrija zaveda te svoje od narave jej dane naloge in v koliko jo dejanski tudi izvršuje, marveč pribiti hočemo samo to, da vpliva celó barbarski vzhod na naš notranji položaj.

Dokaz temu je — in najsi se glasi še tako neverjetno — tajni ukaz avstrijskega pravosodnega ministra Rubra z dne 24. listopada 1897., v katerem nalaga vsem državnim pravdnikom, da čuvajo s skrajno pazljivostjo na družabni red in mir, da onemogočijo sleherni hujskanje zoper druge sloje, veroizpovedanja in narodnosti, skratka, da naredijo v razburkani Avstriji prepotrebni mir.

Slehern človek mora na prvi pogled priznati, da si je postavil minister Ruber veliko in plemenito nalogo. Kdo bi kedaj sanjal, da postane birokratski minister, in to je Ruber, tak osrečevalec stare naše monarhije! On, o katerem se v obče samo ve, da sedi na ministerskem stolcu, hoče s pomočjo poslušnih državnih pravdnikov naenkrat popraviti vse napake in zaceliti vse neštete rane, katere so storili in prizadeli deloma po nevednosti, deloma vsled strankarstva prejšnji ministri in državniki.

Melanholično liki pesniki prvih desetletij našega veka, toži v svojem tajnem ukazu kako se na skrivnem in v javnosti hujska in ščuva narod zoper narod, vera zoper vero, kako se delajo umetnim potom nasprotja med različnimi družbami in sloji. Posledice teh bolnih razmer, da se kažejo v najžalostnejši luči in da če pojde tako dalje — se bliža neizogibna katastrofa.

Vse prav res in še bolj žalostno! Edino veselje za nas tlačene ovce pa je, da so celo naši

pastirji uvideli, kam so dovedli svojo čedo. Toda to še ne zadostuje, če uvidi kak minister raz svoje zelene mizi vso nesrečo, katero so prizadeli razni boji človeški družbi. Samo iz dunajskih palač nam ni pričakovati zdravila, katera se nam pripravljajo v ministerskih pisarnah, kažejo čestokrat gorostasno nepoznanje vzroka bolezni in najnovejši recept, katerega je predpisal naš pravosodni minister, svedoči tako nevednost, da se je bati od njega največje nevarnosti, tako za posameznika, kakor za celoto.

Z raztegljivim § 87 kaz. zak., meni minister pravosodja, da odpravi vse boje, ki se bijejo dandanes v javnosti, domišlja si, da polove državni pravdniki jahajoč na omenjenem §, vse hujskače zoper druge narodnosti, veroizpovedanja in družabne sloje, in jih pozapró po delj časa v državne tamnice vladi na ljubo, človeški družbi na korist (!)

Časopisje in tiskovine, ki se bojujejo zoper neštete krivice, — po mnenju Rubrovem glavne krivice bojev — namerava istotako udušiti z zloglasnim § 87. Kaj njemu mar, da velja za hujskače (!) te vrste § 302 drz. tem. zak. in da imajo o njih soditi le porotniki! Brez dvoma ve, da sodijo porotniki človeške slabosti in napake drugače, nego sodniki po poklicu, in ker ti vkljub svoji vestnosti in natančnosti ne morejo smatrati za prestopke ali zločin, ako list ali knjižica razkriva razne krivice, opozarja na pripomočke in svari pred nevarnostjo, hoče minister Ruber soditi le s pomočjo § 87 kaz. zak.

Ne dvomimo sicer, da je minister hotel le dobro, ko je izdal zloglasni svoj ukaz. A mesto da bi zadel volkove, udaril je po ovcah, mesto da bi prave krivice polovil, sega po nedolžnih, in to čisto s tako krutostjo, kakršna je v navadi kje na Turškem.

Zdelo se bo marsikomu neverjetno. Da se pa uveri, naj prečita n. pr. zaplenjene številke „Domovine“ in „Slov. Gospodarja“ in pa nemške

provincijalne lističe. Na mah uvidi, komu naj bi veljal imenovani ukaz in zoper koga se v istini uporablja.

Ne tajimo sicer, da se i od slovanske strani bije hud boj, a boj, ki je upravičen, ker nam je vsiljen.

Naj bi bil minister, predno se je lotil, ne rečem nepremišljeno, svoje akcije pomirjenja Avstrije, pomislil od kod vsi ti boji. Da je le malce stvarno sodil in mislil, priznati bi moral, da je glavni krivec današnjim prepričanjem in bojem avstrijska vlada sama. To je tista vlada, ki je s pomočjo nemške manjšine tlačila in k steni pritiskala vse druge narode, posebno pa slovanske; tista vlada, ki je mašila skozi desetletja slovanskemu narodu usta, ki se ni zmenila niti za njih prošnje, zahteve in grožnje, ki je bila zvesta zaščitnica preko meje škilečemu nemštvu, Slovanom pa prava mačeha, kadar se je šlo pripoznati jim njih politično ravnopravnost, kadar se je šlo za njih duševno in gmotno samostojnost.

Da se je moral temu nerazmernemu položaju storiti konec, da je morala neizogibno slediti reakcija, to je v naravi sami ležeče.

In ta boj, ki se bije danes na političnem, verskem in gospodarskem polju, ne preneha poprej, dokler ne izginejo vzroki zanje. Prej ne bo miru, in naj uduši pravosodni minister vse časopisje, ki ni privezano k vladinim jaslom, in naj pozapre polovico avstrijskega prebivalstva.

Tu ne pomaga noben § 87 kaz. zak. tu je treba drugih sredstev, katerih pa minister pravosodja bržčas ne pozna ali pa poznati noče. Če je njemu res toliko na „miru“ ležeče, dokaže naj le z dejanji. Saj ni bil enkrat ali dvakrat opozorjen na nedostatke in krivice, katere se godé ravno gledé pravosodja manjšim narodom, zlasti nam Slovencem.

Ako stori vsak minister, kar zahteva od njega zakon in zdrava pamet, ako preneha

LISTEK.

Jože Miklavc †

Napisal Jos. Vetušek.

Preminil je na severnem Pohorju mož, mož katerega je šteti med one redke značaje, kakršnih ravno med našim zatiranim narodom toli potrebujemo in žal, tisočkrat žal, tako zelo pogrešamo: mož odločnih in jeklenih, mož, ki ne ljubijo samo z jezikom svoj narod, svojo domovino in milo materino besedo, marveč ob vsaki priliki pokažejo svoje mišljenje, trdno stoječi, kakor skala sred morjá sovražnih valov, naj se leti tudi z najbesnejšo silo zaganjajo ob njo, ona se ne gane, temveč stoji neupogljiva, nepremagljiva. Ker je zgoraj imenovani bil tak mož, spodobi se, da mu v „Domovini“ postavimo skromen mali spomenik z željo, naj bi rajniki gledé svojega zlatega rodo- in domoljubja posebno med našimi merodajnimi krogi našel mnogo posnemalcev, osobito pa našel posnemovalcev gledé svoje odločnosti.

Pokojni Jože je bil porojen v občini Arlica, župnije ribniške na Pohorju leta 1840. Oče mu

je bil kmet p. d. Feferl. Šolo je pohajal naš Jože v Ribnici v onih tužnih časih, ko se je še šopirila in ubijala jedino le blažena nemščina v butice ubogih slovenskih otrok. Ker pa je bil dečko jako nadarjen in brihtne glave, premagal je kmalu vse težkoče, ki mu jih je ta šola mučilnica provzročala in je bil jeden prvih učencev v šoli.

A četudi je obiskoval le samo ljudsko šolo jednorazrednico, vendar je bil temeljito več obeh jezikov, slovenskega in nemškega v besedi in pisavi in je bil sploh bolj izobražen, nego marsikdo izmed onih, ki se ponosno trkajo na prsi, češ, kaj boste vi kmetski buteci, saj ne veste nič, le mi smo učeni, ker smo po mestnih šolah hlače trgali. Umljivo je, da si svoje obširno znanje ni v šoli pridobil, marveč se je pozneje izobraževal sam. V ta namen si je v družbi z rajnim L. Držečnikom, buditeljem tukajšnih Slovencev, naročeval razne knjige in časopise, iz katerih sta oba crpila in zajemala ono veliko navdušenost in ljubezen do našega milega materinega jezika, do naše drage domovine in do ljubljenskega naroda našega, koja navdušenost in ljubav ju ni zapustila niti za trenotek do

hladne gomile. Oj kolikokrat se dogaja, da ob času, ko je treba dejansko pokazati svoje prepričanje in svoje mišljenje, kolikokrat pravim, radi malega dobička marsikdo proda svoje prepričanje in izda svoj rod slovenski in svojo tužno domovino oholim, požrešnim nasprotnikom našim.

Naš Jože, dasiravno je živel v bolj slabih nego v dobrih gmotnih razmerah — bil je namreč mali posestnik v Ribnici — vendar kaj takega on ni storil nikdar ob nobeni priliki, in najsi je kot posledice svojega dejanja tudi že naprej videl stoterno neprilik in neugodnosti, katerih je imel tudi mnogo pretrpeti. On ni nikdar omahoval ob času volitev, ampak je vselej storil svojo dolžnost, kakor mu je narekovalo srce, rekoč: Slovenec se boji samo Boga in nikoga drugoga. Sploh je pokojnik vedel ob vsaki priliki stvarno in odločno zastopati svoje prepričanje, bodisi proti komurkoli. Vsaka slovenska zmaga in pridobitev napravila mu je veliko radosti in veselja, nasprotno pa ga je sleherna izguba na našem narodnem polju spekla v dno blage njegove duše. Zaradi njegovega znanja in njegove odločnosti so ga tukajšni narodnjaki

vlada izrabljati posamezne narode in sloje na škodo drugih in postane mesto strankarske vlade vlada narodov in njih koristij, konec bo marsikaterim tožbam, preprirom in bojem.

Naj mu le poročajo državna pravdnštva, kako marljivo zaplenjajo neupogljive časopise, kako strogo postopajo zoper dozdevne sejalca prepira, toda naj se ne ziblje v sladki domišljiji, da doseže s časom svoj namen. Čim težji je jarem, tem večje je hrepenenje po osvoboditvi. Narodi se ne dajo več tlačiti in izrabljati, temveč zahtevajo pomoči od tam, kjer so imeli do slej vedno le zaprte roke in zaprto srca.

Za prihodnost slov. naroda.

„Kmet je steber države, kmet je vir narodom, kmet jo podlaga temu svetu“ — in kaj vse se sliši dan na dan trditi o našem kmetovalcu (poljedelcu), samo tega državni diplomatje ali navadni „zastopniki ljudstva“ nikoli ne trdijo, da se mora ta stan povsod podpirati in povsod vzdrževati z vsemi mogočnimi sredstvi! — Ali naj se mar sam vzdržuje iz svoje moči in s svojimi sredstvi?

Kmetškemu stanu se mora pomagati! Ta dolžnost zadene v prvi vrsti državo.

Pred 1848. l. je bil naš kmet na pol sužen, danes je — na pol berač!

Pred 1848. l. je užival le to, kar mu je vrgla za vrata tlaka in roka ošabnih graščakov in plemenitašev, danes živi le od tega, kar — si s žulji prisluži in pridela.

V sedanji dobi je naš kmetovalec slab producent: Če nima malega kapitala, dobro pognojene zemlje, dovelj svojih ljudi in primerno število svoje živine, je njegov stan obžalovanja vreden! A taci „dobri“ (dobro situirani) kmetovi imajo naše slovenske dežele pač malo. Ti se še drže, vse drugo je pobral že — boben in Amerika. Ni čuda! Če je kmet sam naše navezan, mu danes kmalu spodleti!

Naš kmetški zarod se zanemarja, zanemarja po stariših, ki bi mu morali oskrbeti kmetijskih šol, kjer bi se za svoj poklic temeljito podučevali. Če bode naš kmet svoje otroke rinil v srednje šole, druge, odrasle v mesta si kruha služiti, sam pa s tujimi ljudmi (posli in delavci) kmetoval, mu bo malo ostalo od pridelanega. In če ga vremenske nezgode zadenejo, je udarjen še po drugi strani.

Če opazujemo naš kmetški stan sedanje dobe, se nam je na vsak način bati za prihodnost tudi — slovenskega naroda! Če ne bo ta zaroda dobival iz kmetškega stanu, temveč le iz inteligence po trgih in mestih, bo v par letih naglo opešal.

Trudapoln je v istini kmetški stan, toda za njega ohranitev je treba skrbeti. S samimi študenti, vojaki, kočijaži, tovarniškimi delavkami, deklami in podobnimi sloji se poljedelstvo ne bo okrepčalo, in s polno in polovičarsko inteligenco se ne bo vzdržal kmetški stan!

Opazovanje in skušnja učita, da naš kmet po nekod zgublja pogum in veselje do svojega stanu, in zbk tega zapušča svoj dom.

Če otroci to pri stariših vidijo, se tudi njih loti mržnja do dela.

Kmet če biti po nekod svoj „gospod“! Kam pridemo s tem stanom, če ga ne vzdržimo v mejah! Zemlja ni povsod tako slaba, da bi ne vabila človeka k obdelovanju, toda če se mu ne seže pravočasno pod ramo in ga resno ne spodbudi k delu, bodo polja in travniki za slovenski naš narod — prazne livade! Pa začeti se mora pri našem kmetškem zarodu, ki je bil dosedaj le sam sebi prepuščen. Kmetški stan peša, če ga o pravem času ne rešimo, bomo kmalu — brez njega!

Njegov obstanek je dandanes odvisen od pomoči države in dežele, oziroma od skupin, ki so mu več ali manj dolžne pomagati. Država ali dežela, ki pusti kmetški stan propadati, uničuje sama sebe!

Poljedelstvo je v sedanjih časih vse premalo cenjeno, nego bi moralo biti. Naš kmet sam ga dostikrat ceniti ne zna, saj drugače bi ga tako ne zanemarjal: ne pošiljal bi svojih otrok le v latinske šole, ne puščal odraslih v mesta v službe in ne opuščal stare kmetške šege in navade ter segal po novodobnih. Kmetovalec naš je v marsikaterem oziru pokvarjen, na drugi strani pa premalo podučen o umnem gospodarstvu. Največ zakrivi pa se pri njem — z napačno odgojo v mladosti.

Celjske novice.

(Shod spodnještajarskega učiteljstva), kateri je sklican na četrtek, dne 9. sušca leta 1899 ob 11. uri v Celje, na katerega je povabljen tudi vsa naša deželno- in državnozborska deligacija, ima namen: 1. da stopi učiteljstvo Spodnjega Štajarja v potrebno in koristno dotiko z zastopniki našega naroda v deželnem in državnem zboru, 2. da se jim predstavi kot važen činitelj kulture v državi, deželi in v narodu, 3. da jim oriše razvoj učiteljskega stanu do današnjega časa in da jim očrta svoje neugodne gnotne razmere, t. j. svojega vzvišenega poklica nedostojno plačo in da jim naznani, česa si želi za svojo naporno kulturno delo od njih in naroda, 4. da pojasni njim in davkoplacnikom, da je za učiteljstvo in šolo izdani denar prava narodova na obresti naložena glavnica, veliko večje vrednosti nego vedno rastoče ogromne vsote za to pove, puške itd., od katerih nima niti dežela niti narod v rastočem razmerju nobene večje koristi, 5. da vzbudi v njih in v narodu večjo zanimanje za njihov stan. Naši poslanci niso imeli doslej v izvrševanju svojega zasebnega poklica niti časa niti povoda premišljevat o važnosti učiteljstva, o vplivu šolskega poduka in vzgoje na narod, deželo in državo; dajmo jim torej k temu povoda in priložnosti! 6. da sliši iz njihovih ust mnenje o sebi in da mu naznanijo česa žele oni v imenu naroda od njih. 7. da

si zagotovi njihov glas za izboljšanje svojih plač. Znano je, da so v deželnozborski štajarski delegaciji tri stranke, namreč nemško-konservativna, nemško-nacionalna oziroma liberalna in slovenska stranka; kamor se nagne v tem vprašanju slovenska stranka, onde bode večina, iz tega sledi odločujoča važnost slovenske deligacije, 8. da označi poslancem in narodu v mnogobrojnej udeležbi svojo stališče kot vodilo za prihodnje svoje delovanje v šoli in zunaj šole; 9. da obravnava z njimi vprašanja a) o poddržavljenju šole in učiteljstva, b) o disciplinarnem zakonu, c) o tajnej kvalifikaciji, d) o stalnem nameščenju c. k. okrajnih šolskih nadzornikov. — Na ta shod so povabljeni s posebnimi vabili razven vseh spodnještajarskih učiteljev in učiteljic, tudi vsi okrajni šolski nadzorniki, vsi slovenski državni in slovenski štajarski deželni poslanci, učiteljice ročnih del ter uredništva slovenskih političnih listov.

(Razdelitev jubilejnih odlikovanj.) Pri tukajšnjem okr. glavarstvu vršilo se je preteklo nedeljo slovesno razdeljenje jubilejnih redov in križcev skupno vseh odlikovancev političnega okraja, izvzemši državnih uradnikov ter celjskih odlikovancev sploh.

(Komerni večer.) katerega nam priredijo v nedeljo zvečer dne 5. t. m. prvi glasbeni umetniki iz Ljubljane in katerega smo objavili za zadnjič, obsegal bo naslednji vsopred: 1. Anton Dvořak: Dumky, II. stavek Andante. Trio za glasovir, gosli in cello; svirajo gg. Prochazka, Wedral in Junek. 2. Pablo de Sarasate: Faust, fantazija za gosli svira g. J. Wedral. 3. a) B. Smetana: Polka de Salon, op. 7, b) G. Verdi: Koncertna parafraza iz opere Rigoletto, igra na klavirju g. J. Prochazka. 4. Ant. Dvořak: Gozdni mir, b) D. Popper: Španski ples, igra na cello g. J. Junek. 5. W. A. Mozart: Kvartet za dve gosli, violo in cello, št. 21, D dur; svirajo gg. J. Wedral, dr. P. Drachsler, P. Lozar in J. Junek.

(Za dijaški dom v Celji) podaril je g. dr. A. Schwab, zdravnik na Vranskem, 10 gl. Srčna zahvala!

(Ogenj v sobi.) V trgovini južnih pridelkov Zamparuttija v Celju nastal je v soboto po noči ogenj ter napravil nad 400 gl. škode.

(Nadebudna nemška mladina), ali: kakšen les, takšen klin, kakšen oče, takšen sin, Tukajšni nemški „politični“ listič ima svoje sotrudnike tudi med gimnazijsko nemško mladino. Odkod bi naj bil sicer nesramen napad na profesorja veronauka, ker je ta baje pri neki priliki grajalno spomnil devize Schönererancev „Proč od Rima“! Tudi je brati iz tamkajšnih blatilnih stavkov, da je v stanu kaj tacega zvariti le mlada, a spredena ter grdo nevhvaležna duša. In tisti citati iz Bismarckovih spisov?! Ali je nemškim mlečnjakom v študijo Bismarckovih neprebavljivo dolgih citatov, odločena zgodovinska ali klasična podučna ura? Kakšni značaji se bodo pač izcimili iz mladenčev, ki gojijo tako črno nevhvaležnost svojemu gotovo vse jednako ljubečemu profesorju, in kateri povdarjajo po političnih capah

zelo čislali in spoštovali, kajti bil je mnogo let občinski odbornik in svetovalec ter cenilni mož v Ribnici. Nad 30 let je bil cerkveni ključar in 32 let pa je bil občinski tajnik občine Janževivrh Arlica. Imel je torej dela več nego dovolj. Oskrbovati svoje posestvo in imeti še toliko drugih poslov, tedaj mora biti človek res vstrajno delaven. Naš Jože se je držal zares pesnikovih besed: „Ne samo, kar veleva mu stan, kar more to mož je storiti dolžan.“ On je rad ustregel slehernemu in ako ga je kdo poprosil sveta v kaki zadevi, vedel mu je vselej prav svetovati. In če je bilo komu potreba pismene prošnje na kakšno višjo oblast, ni se nikdar brezuspešno obrnil na Jože Miklavca, kajti v peresu je bil tako vešč, da so ga včasih še takšni, ki so študirali, popraševali za svet. Vkljub vsem naporom in obilnemu delu je bil naš Jože do pretečenega leta prav trdnega zdravja. Lani v jeseni pa je jela v ribniški župniji razsajati griža. Takrat je on sprejel v svojo hišo nekega za grižo obolelega delavca. Vsled tega se je nalezal on in vsa njegova obitelj griže, katera je tudi spravila jednega njegovih otrok v črni grob. Odkar ga je napadla griža, ni bil več popolnoma zdrav,

kajti griži je sledil revmatizem, ki ga je imel celo preteklo zimo priklenjenega na boleštni postelji. Zadnji čas so se mu bolečine v nogah nekoliko olajšale, in sleherni se je veselil videč ga zopet pohajati v cerkev, kar je kot veren kristjan vselej rad storil, kadar mu je bilo kolikaj mogoče. Tudi na Pepelnico letos je bil še v cerkvi pri sv. maši, ter je bil omenjenega dne še prav vesel in dobre volje, tudi zvečer tega dne ni tožil o nikakih bolečinah. V četrtek, dne 16. m. m. zjutraj okolu polu pete ure pa mu postane naenkrat silno slabo. Njegovi so hitro poslali po duhovnika in zdravnika. Ko sta imenovana prihitela, je tlela le še mala iskrica življenja v njem. Neisprosna morilka, blede smrt je kmalu pretrgala življenja nit blagemu Jožetu ter vzela ubogi, vsega pomilovanja vredne udovi pridnega in zvestega moža, devetim še živim otrokom ljubečega in skrbnega očeta, za kojih narodno izobrazbo se je toliko trudil, materi Sloveniji prezvestega in udanega sina, prijateljem ljubeznivega in zvestega sodruga, vsem pa, ki so imeli priliko z njim občevati, prijaznega in ljudomilega znanca. Zares: „Quel hora nescis“.

Da so rajnega ljudje misleči tudi politično drugače, res jako čislali in spoštovali, pokazal je njegov pogreb dne 18. m. m. Udeležilo se ga je mnogobrojno ljudstva, ki je hotelo blagemu pokojniku skazati zadnjo čast. Hvaležna občina Janževivrh Arlica položila mu je krasen venec na krsto z napisom: „Svojemu mnogoletnemu tajniku občina Janževivrh-Arlica.“ Domači veleč. g. župnik je rajnkemu govoril pretresljiv nagrobni govor, spominjajoč se pokojnikovih zaslug kot cerkvenega ključarja, kot občinskega odbornika, svetovalca in tajnika ter kot človekoljuba sploh.

Sedaj, ko te je, dragi Jože, objel zevajoč grob, sedaj nam je še le popolnoma jasno, kaj si nam bil in kaj smo s teboj izgubili; ne vemo si odgovora na vprašanje, kedo nam bo zadelal verzel, katero je napravila ljuta smrt, iztrgavši tebe iz naše srede, iz naših vrst. Naj ti bo lahka domača zemljica, katero si toli ljubil. Dušo tvojo pa naj obsevajo žarki luči večne in neskončne božje milosti. Mi tvoji prijatelji pa ti v svojih vernih srcih ohranimo trajen in blag spomin!

kakršni je omenjeni listič, da so njih stariši vsi navdušeni za brezverstvo, kakršnega učita Wolf in Schönerer. Lepa bodočnost!

(Gospod državni pravdnik, tudi to ni hujskanje?) Nemški izdajalci so se že veselili, da se posreči njihovim zaupnikom v državnem zboru zanesti v našo državo nevarno zavoro, ako bi bila obstrukcija zabranila uzakonitev največjih potrebščin, kakor je zakon za dovolitev rekrutskih naborov. Vlada je izdajalski naklep uvidela, odpravila državni zbor ter omenjeno uzakonitev preskrbela s pomočjo § 14. Tukajšni nemški listič, ki se vsiljuje Wolfovi stranki za nekako glasilo, piše o tej zadevi, češ, vojaški kontingent je sicer dovoljen s § 14, toda ker ta pot baje ni zakonita, poziva takorekoč, da ni nikdo dolžen priti k naboru. Seveda pokveke okoli „vahtarce“ se nimajo bati takšne državne sile, da bi jih zamogli v cesarski službi rabiti, toda drugo je, da državni pravdnik ne vidi v taki pisariji nikacega hujskanja!

(Podlo ščuvanje) v tukajšnjem nemškem lističu proti Slovincem ponavlja se v vsaki številki, brez da bi vodja državnega pravdnništva zagledal § 302, katerega pri „Domovini“ takoj vidi, če le pove, kako gre v slast celjskim nemškutarjem naš denar. Povedali smo že, da je vse umišljeno in podla laž, da namerava kako slovensko društvo letos slaviti v Celju, blagoslovljenje svoje zastave. Vkljub temu pa so v vsaki številki „vahtarce“ nesramni napadi na celjske Slovence in narod slovenski. Namen tega hujskanja pa se razvidi v predzadnji številki tega umazanega lističa. Baje se ima v kratkem vršiti obravnava proti raznim capinom, ki so pri zadnji slavnosti kazali svoje junaške čine s tem, da so metali gnjila jajca, polivali s hudičevim oljem, trgali obleko, lučali kamenje itd. Radi bi s takimi spisi vplivali, da bi sodstvo in občinstvo bilo prepričano, da so ti capini le žrtve, narodni mučeniki, itd. Res čuda, kaj vse sme v Celju nemški listič in kaj slovenski list ne sme, in smo vendar vsi v eni državi in imamo vsi jeden kazenski zakon.

(Porotne obravnave.) Nadalje so se imeli zagovarjati pred porotniki naslednji zatoženci: Dne 15. m. m. oprostili so hlapca Alojzija Pinat iz Št. Ilja obtožbe nenravnega nasilstva. — Dne 17. m. m. stal je pred porotniki 22letni kamnosek Alojzij Rižner iz Terlične, župnije sv. Roka ob Sotli, obdolžen ropu in javnega nasilstva, katerega je doprinesel dne 31. januarja 1898 na Mariji Perger v Glažutarskem jarku. Porotniki so ga spoznali krivim, nakar ga je obsodilo sodišče v 4letno težko ječo. — Dne 17. m. m. bil je na obtožni klopi Štefan Zupanc, bivši občinski tajnik v Žusemu. Kakor smo že svojedobno omenjali, ogoljufal je razne stranke in zavode za visoke zneske, poneveril mnogo denarja ter ponarejal vrednostne papirje. Obsojen je bil v 18mesečno težko ječo. — Dne 20. m. m. obsodili so 29letno samsko deklo Matildo Kovač, doma od Spcd. Dravograda, pristojno k Sv. Miklavžu pri Slov. Gradcu zaradi detomora v 5letno težko ječo. Zadržala je dne 6. januarja t. l. svoje dete, in sicer je bilo to njeno tretje nezakonsko. — Isti dan bili so na obtožni klopi trije mladi, a nad vse drzni tatje, in sicer mizarški pomočniki 18letni Rudolf Schambach, 17letni Jožef Pečnik in 19letni Jožef Križman, vsi trije v Brežicah. V feku jednega leta ulomili so na mnogih krajih, a to podne na zelo predrzne načine. Tako dne 15. febr. 1898 pri okraj. sodišču v Brežicah, v aprilu 1898 v Vel. Dolini pri gostilničarju Klabučarju, kjer so okradli tudi ondotnega nadučitelja in učitelja, pozneje pri okrajnem glavarstvu v Brežicah itd. Obsodili so: Schambacha v 5letno, Pečnika v 2½letno težko ječo, Križmana pa v 14dnevni zapor.

Slovenske posojilnice.

„Zveza slovenskih posojilnic v Celju“ razposlala je ravnokar svoj osmi letopis, v katerem poroča o poslovanju slovenskih posojilnic v letu 1897. Ta letopis je silno zanimiv, akoravno po daja samo gole suhe številke; kajti te številke kažejo, kako velikansko so se razvili slovenski denarni zavodi.

Po tem letopisu je pri „Zvezi slovenskih posojilnic v Celju“ 81 posojilnic ter je teh na Štajarskem 28.

V „Zvezi“ stoječe posojilnice imajo skupnih aktiv nič manj kot 12.280.625 gl. 06 kr., torej skoraj trinajst milijonov goldinarjev ter rezervnih zakladov 602.789 gl. 73 kr. Čistega dobička so imele 1897. leta 107.412 gl. 23½ kr.

Največja izmed vseh posojilnic ne samo na Spodnjem Štajarskem, ampak na celem Slovenskem in tudi na celem Južnem Avstrijskem je pa „Posojilnica celjska“, katera je imela leta 1897 samo poslovnega premoženja 1.726.816 gl. 51 kr. in rezervnega zaklada 107.141 gl. 39 kr.

Letopis je pa letos še posebno zaradi tega zanimiv, ker nam ne daje samo pregleda o stanju in poslovanju posojilnic, ki so člani „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“, ampak pregled delovanja in poslovanja tudi vseh drugih, torej vseh slovenskih posojilnic. Iz tega pregleda posnamemo, da je slovenskih posojilnic poslovalo 1897. leta 129; da so imele te posojilnice skupaj poslovnega premoženja 17.916.683 gl. 14 kr., torej skoraj osemnajst milijonov goldinarjev ter da so imele rezervnega zaklada 738.712 gl. 97½ kr. in napravile čistega dobička v 1897. letu 141.588 gl. 51 kr.

Te številke nam kažejo torej, kako velikansko se je začel slovenski denar stekati skupaj v slovenskih denarnih zavodih. Ta mogočni razvitek slovenskih posojilnic v tako kratkem času, daje nam torej opravičeni up, da se bode slovenski narod enako češkemu po svojih denarnih zavodih popolnoma otresel in osvobodil tujega kapitala in njegovega vpliva ter omogočil, da bo res Slovenec v vsakem oziru gospodar na svoji slovenski zemlji.“

Spodnje-štajarske novice.

† Dr. Jakob Ploj.

Iz Ptujja nam je došla turobna vest, da je preminil tam dne 28. m. m. ondotni dvorni in sodni odvetnik g. dr. Jakob Ploj, v starosti 69 let. Pokojnik, kakor sploh cela njegova rodbina ima neprecenljivih zaslug za narodni in gospodarski razvoj Slovencev na Spodnjem Štajarskem. Pokojni je bil vedno nesebični sodelovalec pri vseh ondotnih narodnih napravah. Svetila mu večna luč!

(Dopolnilna volitev za deželni zbor štajarski) mesto odstopivšega grofa Wurmbranda se vrši 28. marcija t. l. v deželni dvorani graški. Kandidata si še nemško veleposestvo ni postavilo.

(Potrjenje) Cesar je potrdil izvolitev g. dr. Josipa Georg, načelnikom okrajnega zastopa v Šmarji pri Jelšah, ter g. Franca Ferlinc, njegovim namestnikom.

(Imenovanje.) Predsednik graškega nadsoodišča je imenoval računskega oficijala Matevža Trobec, računskim revidentom ter absolviranega gimnazijalca Antona Wratschko, računskim praktikantom.

(Učiteljske premembe.) Premeščena sta službenim potom (!?) gg. učitelja Jos. Brinar iz Vojnika v Rajhenburg, a A. Eksl iz Rajhenburga v Vojnik. Proti zadnjemu se je svojedobno brez vsake krivde ruvalo, dokler niso okoliščine res izsilile njegovo premeščenje; vprašamo pa, kako pride g. Brinar do tega, da ga kar službena — megla odnese iz priljubljenega kraja, kjer je kot priznan pedagog tem uspešneje deloval, ker so mu bile posvem znane krajevne razmere.

(Iz Št. Petra v Savinjski dolini) se nam poroča, da že imajo po novem letu drugega župana, da pa sta oba poslušni pari Lenkota. Ta trojica sedaj po navodilu Lenkota živahno gospodarji Mostove, katere so imeli dosedaj posamezni posestniki v lasti in oskrbi, prevzema vse občina na svoje troške. Ljudstvo je zelo nezadovoljno, ker vidi in slutí pri vsaki nepravici zli duh starega lisjaka Lenkota, katerega se menda res ni možno otresti za zmirom.

(Nova občinska volitev v Veliki Pirešici.) Zaradi formalnosti je namestništvo zavrglo lanske volitve ter razpisalo novo volitev, ki se bo vršila v mesecu marciju t. l. — Zanesti se smemo, da si bodo izvolili tudi tokrat le može, ki so po govoru in mišljenju nevstrašeni Slovenci.

(Iz Gornjegograda) smo dobili pritožbo, da pošilja ondotni pošti graško poštno ravna-

teljstvo samo nemške razglase, katerih nikdo ne razume. Ker se to gotovo tudi drugim slovenskim poštam dogaja, naj vračajo take vsiljen dopise takoj v Gradec z opazko, da jih ljudstvo ne razume.

(Iz Gornjesavinjske doline) se nam piše: Trgovina z lesom, ki je do zadnjih časov redila prebivalce Gornjesavinjske in Zadrečke doline, peša vedno bolj in bolj. Ljudstvo bode moralo gledati, da se poprime kake obrtnije, drugače bode sčasoma slaba predla. Imamo pač mnogo premoga in druge rude v naših planinah, pa kaj pomaga, ker se nihče ne loti izkopavanja. Ali bi ne bilo umestno, če bi se prebivalci ob Savinji in Dreti poprijeli pletenja košaric. V ta namen naj bi okrajni zastop poslal nekaj ukaželnih na pletarske šole oziroma tečaje, da se naučijo pravilnega in lepega pletenja in ti bi potem lahko doma poučevali. Ta nasvet je premisleka vreden.

(Prvi letošnji turist na Menini (1500 m)) bil je v Gornjegrajski koči dne 23. februarja. Okoli kočje in v občje na planini je kakega pol metra snega. Na nekaterih krajih, kjer so zameti pa je sneg tudi čez en meter visok. Koča je zelo dobro prezimila; v njej je bilo 1° pod ničlo mrzlot. Razgled s planine je po zimi prekrasen posebno na s snegom popolnoma pokrite Savinjske planine. Do visokosti kakih 1000 m je sneg deloma skopnel in v pozdrav se ti klanja nebroj bel h cvetk „črnega teloha“. Najde se pa tudi nekaj dragih zastopnic pomladanske cvetane, kakor n. pr. pljučnik, jeternik itd.

(Slavnim posojilnicam) priporočamo, naj se pri sklepanju letnih računov oziroma pri razdelitvi čistega dobička spominjajo tudi Savinjske podružnice „Slov. planinskega društva“. Ta podružnica deluje sicer mirno in tiho, a vendar neumorno in vstrajno. Postavila je v Savinjskih planinah šest planinskih zgradb in med temi tudi v proslavo cesarskega in papeževega jubileja „Jubilejno kapelico sv. Cirila in Metoda pod Ojstrico“ v visočini 1780 m — nadalje je na novo naredila nekaj potov, druge zopet popravila in zaznamenovala. Ob potih postavila je čez 100 napisnih tabel. S svojim delovanjem je nemško planinsko društvo popolnoma izrinila iz naših planin. Letos namerava zgraditi „planinsko kočjo“ na Boču in na ta način razširiti svoje delovanje po ostalem delu Slov. Štajarja. Tako društvo je res potrebno podpore! Slišimo, da je vrla mozirska posojilnica naklonila S. p. „S. p. d.“ — 50 gl. podpore za leto 1899. Posnemanja vredno!

(Laški tržani) so priredili pretečeno soboto hrupno ovacijo svojemu ljubljencu dr. Schwabu, ker si je isti šel — drugi dan v Celje po „zasluzen“ križec. Obhoda po trgu do njegovega stanovanja, pri katerem je vse križem grozovito hajlalo, vdeležili so se tudi nekateri ugledni Slovenci, a vodil je vso razgrajajočo druhal župan Weber. Ko so tako lepo unisono pritulili pred okna odlikovanca, ni se temu niti zdelo vredno se jim za „počaščenje“ zahvaliti, niti se splošno prikazati, nego jim je pri oknu baje kazal hrbet, to pa neki zato, ker še spredaj na prsih ni imel križa, nego so mu ga še le drugi dan v Celju pripeli.

(Iz Laškega trga) se popravlja naš izkaz o jubilejnih številkah družbe sv. Mohorja v toliko, da ima ondotna nadžupnija 4842 duš, med temi 236 udov družbe sv. Mohorja, tedaj pride na 100 ljudij 487 Mohorjanov, ne pa le 04%. Vsled tega zavzema laška nadžupnija 112. mesto med izkazanimi župnijami, ne pa 219. — Kdor pomisli obširno sestavljenje onega izkaza, ne bo se spodtikal nad posameznimi pomanjkljaji, ki so se morda še kje vrinili našemu poročevalcu.

(Dr. A. Kautschitsch v Sevnici) umira, pa ne na telesu, temveč na možnji. Kakor se čuje, napravil je okoli 75.000 gl. dolga, katerega bodo upniki iskali konkurznim potom. — Lepo nemško gospodarstvo! Heilo!

(V Zabukovju nad Sevnico) kjer županuje nek „tajč — Požun“ s pomočjo dr. Kautschitschevega pisarja Komposa, so imeli žalostno pepelnico sredo. Na pritožbo mnogih občanov iz Zabukovja, odredilo je okrajno glavarstvo iz Brežic javno zaslišanje, odvzelo takoj policijskim potom vse občinske spise Komposu ter ob jednem spoznalo potrebo, občinske račune za več let nazaj pregledati.

(Za zvišanje učiteljskih plač) v XI, X in IX činovni red poslala sta prošnje na visoki deželni zbor krajna šolska sveta Žusem in Slivnica v šmarijskem okraju.

(Iz Slivnice) Naše bralno društvo zborovalo je 26. svečana t. l. Po običajnem nagovoru se je rešila najvažnejša točka, namreč volitev. Na mesto lani nas zapustivšega predsednika č. g. kaplana Krohne-ta izvoljen je na to mesto njegov naslednik č. g. Ivan Jurko. Podpredsednikom je izbran č. g. župnik Jan. Kozinc, tajnikom g. Kurbus, odbornikom pa gospodarji Anton Vega, Matija Zelič in Matija Vrečko; zadnji je ob enem blagajnik. Novi g. predsednik se zahvali za častno izvolitev ter prosi krepke vsestranske podpore. Po pravilih, pravi nadalje, dalo bi se mnogo koristnega in lepega v našem društvu ukreniti ter obljubi vse svoje moči postavljati v to svrhu k čemur mu naj pomodi Bog. K živahnejemu gibanju našega društva predlaga se eno in drugo. Obvelja pa predlog, večkrat, najmanj vsak mesec zborovati. Ko se bo nabralo več denarja, ustanovila se bo knjižnica, katere še nimamo. Posel knjižničarja prevzame Franc Kurnik.

(Zmrznil je) v noči 26. m. m. v Rajhenburgu bivši sedlar Verež, ki je ljubil „žgočo“ kapljico. Tudi oni večer se ga je bil preveč nalezil, obležal med potom ter zmrznil.

(Notarijat) Notarskim namestnikom v Konjicah po pokojnemu c. kr. notarju Karolu Kummer, imenovala je c. kr. okrožna sodnija v Celju gosp. dr. Josipa Barlé, notarskega namestnika v Slovenski Bistrici.

(Odlikovanje.) Nj. Vel. cesar Franc Jožef I. podelil je gosp. Francu Böhmeim, nadučitelju v Kozjem, srebrni križec s krono za zasluge, koji se mu je slovesno pripel dne 21. februarja t. l. Ne-le, da se je zbralo ta dan učiteljstvo celega okraja, ampak počastilo je odlikovanca s svojo prisotnostjo več odličnih oseb iz okraja. Bila je navzoča tudi vsa šolska mladina. Gosp. uradni vodja Julij plem. Vistarini, imel je lep govor, v kojem je povdarjal eminentno važnost ljudske šole ter zaklical z vsemi navzočimi vred nje zaščitniku, presv. cesarju trikratni „živio“. Spominjal se je v svojem govoru zaslug odlikovanca, Gosp. Böhmeim je odlikovanje po vsej pravici zaslužil, zakaj on deluje kot učitelj že celih 38 let, izmed teh 28 let nepretrgano v Kozjem. A on ne deluje samo v šoli, marveč njega delovanje se razširja tudi na zunaj. Dolgo časa je že marljiv ud okrajnega šolskega sveta, ravnatelj kozjanske hranilnice, bil je pa tudi dalje časa delaven občinski odbornik. Želimo mu torej, naj bi dičil križec njegove prsi še dolgo vrsto let!

(Deset goldinarjev nagrade) dobi oni, ki prinese ročni kovček, ki se je zgubil dne 15. decembra 1898 leta na poti Bizeljsko Brežice odnosno Brežice-Videm, v narodno gostilno v Brežicah na Štajarskem, oziroma županstvu v Krškem na Kranjskem. Če ga pa našlec noče vrniti, dobi oni, ki našleca ovadi in se kovček najde — 10 gld. nagrade.

(Nagla smrt.) Dne 22. m. m. je prišel na kolodvor v Poljčane nek bolehav starček ter si kupil vozni listek do Maribora, kamor se je hotel podati v bolnišnico. Komaj prileze v čakalnico, tam pa zaspi na večno. Pri sebi ni imel nikakšnih izkazil. Doma je bil neki iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici.

(Iz Laporja.) „Delavsko podporno društvo v Celju“ storilo je zopet lep korak naprej. Ustanovilo je dne 26. februarja t. l. v Laporji drugo podružnico. Ustanovnega shoda udeležilo se je na stotine občinstva. Na shodu govorili so gosp. Ivan Rebek o delavski organizaciji, čast. gosp. J. Kržišnik o splošnem in socialnem delavskem stanju ter g. dr. J. Karlovšek o narodno gospodarskih stvarih v prav mičnih primerah. Vsi govori bili so jako temeljiti, kar so spričevali neštevilni „živio“-klici. Novi podružnici želimo mnogo uspeha!

(Slovenska zmaga v Ptuj.) Pri volitvi v ptujski okrajni zastop zmagali so dne 28. m. m. slov. veliki posestniki sijajno, dasi je bil naval meščanov nad vse drzovit.

(Nasilni sosedje) Iz Središča se poroča, da je pretečeni teden prišlo čez mejo 250 Hrvatov, ki so z nasiljem posekali okoli 10 oralov

gozda. Poklicati so morali orožnike na pomoč. Nam se ta vest ne zdi dosti verjetna.

(Novo bralno društvo) osnujejo pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Sploh je opaziti zadnji čas v tej župniji jako hvalevredno narodno gibanje. Vseh šest občin te župnije poslalo je prošnje za slov. vseučilišče in nadsodišče, a zadnji teden tudi za slov. poštni pečat. Nesebično prizadevanje odličnih narodnjakov najti mora svoj vspeh!

(Sramota za slovensko občino!) V Hočah pri Mariboru je v seji krajnega šolskega sveta predlagal nek Pfeifer, naj se uvede v tretji razred nemški podučni jezik, a tudi v prvih dveh naj se podučuje „bolj nemški“. In ta blazni in nazadnjaški predlog objestnega ozir. nevednega nemčurja je bil — jednoglasno sprejet!! Vendar je šolski okoliš popolnoma slovenski. Slovenci, katere nas vodi že vsak nerazsoden podrepnik, res ne zaslužimo boljše usode, nego jo imamo!

Druge slovenske novice.

(Imenovanje.) Pravna praktikanta pri ljubljanskem dež. sodišču g. Mirko Grasselli in dr. Viktor Murnik sta imenovana avskultantom.

(Vabilo) na CXVI. odborovo sejo „Slovenske Matice“, v sredo, dne 8. sušca 1899. l. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznana predsedništva. 2. Odobrenje zapisnika o CXV. odborovi seji. 3. Poročilo književnega odseka. 4. Poročilo tajnikovo. 5. Slučajnosti.

(Na korist Prešernovemu spomeniku) priredé zastopnice vseh ženskih društev v Ljubljani veliko veselico na belo nedeljo. — Pa je tudi potrebno, da se ukrene nekaj izvanrednega v to svrhu, kajti po celoletnem nabiranju ima pripravljani odsek jedva — nekaj čez dva tisoč goldinarjev. Res je sicer, da je med Slovenci narodni davek tako vsestranski in veliki, kakor nikjer drugje, a tukaj se gre za naš prvi narodni ponos, za našo narodno veljavo tudi na zunaj.

(Osebnosti.) Tolminski okrajni glavar, namestniški svetnik grof Friderik Marenzi, premeščen je kot referent k namestništvu v Trst, dočim je prišel na njegovo mesto znani „ljubljenec“ Slovencev, goriški nadkomisar Prinzig.

(Mestna višja deklinška šola v Ljubljani) je dobila cesarjevo dovoljenje, da se sme imenovati: „Cesarja Franca Jožeta mestna višja deklinška šola“. To je prvi zavod svoje vrste v Avstriji, ki nosi cesarjevo ime.

(Slovenska obrtna šola) Take šole Slovenci dozdej še nikjer nimamo in tako morajo naši sinovi slovenske narodnosti pohajati po nemških zavodih. Čas bi že bil, da bi se jeli naši merodajni krogi pečati s to zadevo, da bi tudi tak zavod zagledal tu ali tam luč sveta. Nemci se nam potem ne bodo rogali!

(Deželni dvorec) začeli bodo zidati vendar le v Ljubljani še letos. Sami načrti so do zdaj že požrli 2—3000 gld. — Deželni zbor pa bo še le čez dve leti zboroval v novem poslopju. Deželnih poslopj je bilo v Ljubljani šestero vsled potresa podrtih, a dež. odbor še ni nobenega na novo zgraditi dal. Tako gospodarstvo pa nič! Malo nagleje bi pa vendar lahko delal kranjski dež. odbor, ali ka li?

(Število naročnikov telefona v Ljubljani) znaša zdaj 127.

(Električno železnico) namerava zgraditi v Ljubljani tvrdka Siemens in Halske, ki je ku pila pravice od kranjske stavbne družbe.

(Zgradba novega sodnijskega poslopja) prične se to pomlad v Novem mestu.

(Iz Ljubljane.) Nemškimi pedagogom se dobro godi! V Ljubljani je v teku nove šolske dobe delovalo veliko nemških učiteljev in profesorjev, katerim se zdaj prav dobro godi. Pridobili so si bili veliko zaslug za nemško šolstvo na Kranjskem in bili so za te zasluge dobro poplačani v sosednih deželah, kjer so se jim boljše službe podelile, n. pr. Linhartu, Knapitschu. Te dni je dobil enako plačilo Janez Benda. Rodom Čeh je prišel pred 15 leti v Ljubljano kot učitelj na deško čveterorazrednico nemškega „Schulvereina“. Ob enem je postal steber in glava nemškega politično-šolskega gibanja v Ljubljani in na Kranjskem: bil je predsednik nemškega „Schulvereina“, predsednik „krainerischer Lehrervereina“, urednik „Laibacher Schul-

zeitunge“, velik podpornik nemške kazine, nemškega „Turnvereina“, pospešitelj nemških šol šulvereinovih na Kranjskem in na Štajarskem (n. pr. v Sevnici). Take in slične zasluge so ga storile sposobnega, da je postal — če tudi slovensčine nezmožen — začasni učitelj na slovensko-nemškem učiteljskem v Ljubljani in okrajni šolski nadzornik raznih nemških šol, na katerih je pa največ slovenskih otrok. Mož je z vso unemo učil slovenske otroke nemški jezik. Bil je ljudski učitelj, zdaj je pa imenovan profesorjem na c. kr. učiteljskem v Celovcu. Tako se delo nemškimi učiteljem na slovenski zemlji plačuje. Kako se pa godi slovenskim učiteljem, o tem Vam, g. urednik, g. Gabršek, utegne pripovedovati.

(Deveti izkaz doneskov za cesarjev spomenik v Ljubljani.) Darovale so nadalje občine: Režiše nad Litijo 20 gld., Št. Peter na Krasu 30 gld., Šturije pri Vipavi 20 gld., Dobrnice pri Trebnjem 15 gld., Škofja Loka 50 gld., Koroška Bela 20 gld., Mengiš 25 gld., Srednja vas v Bohinju 20 gld., Knežak na Pivki 20 gld., Št. Jernej na Dolenjskem 30 gld., Dornberg s Prvačino 15 gld., Sodražica 20 gld., in Žaga pri Bolcu 20 gld.

(Nesreča) V tovarni kranjske industrijalne družbe na Savi na Gorenjskem je zlomil stroj delavcu Fran Oler dvakrat roko.

(Otrok zgorel.) V Žiganji vasi pri Trziču pazila je dne 20. m. m. 14letna Alojzija Čop na ogenj pri kotlu v Kuhinji. Zraven je prebirala neko knjižico ter ni pravočasno zapazila, da se je oprijel ogenj njene obleke. Ko je prišla pomoč, bilo je dekletce tako opečeno, da je kmalu izdihnilo dušo.

(Promet na dolenjskih železnicah) v tem mesecu (februarju) ni zaostajal za lanskim.

(Kaj stori žganje!) V Predjami na Notranjskem pili so na račun Antona Milavec, trije „prijatelji“ žganje. V pijanosti so se sprli, navalili na svojega prijatelja ter mu s kamenjem razbili glavo.

(Samostanski gimnazij v St. Pavlu na Koroškem), kateri je imel dosedaj pravico javnosti le za štiri nižje razrede, dobil je isto pravico tudi za 5. in 6. razred.

(Nevarne cigarete.) V Trstu, v Pulju in še v nekaterih drugih primorskih mestih se je zadnji čas pripetilo, da je zapaljena drama-cigareta razpočila ter v jednom slučaju kadilca umorila, drugje pa ali pošteno osmodila ali vsaj provzročila umestni strah. Vsled tega je v Trstu in v Rovinju prepovedano te vrste svalčic prodajati, ker se je dognalo, da je bilo v razstreljivih neko posebno nevarno razstreljivo. Iste cigarete so bile iz tobačnih tovarn v Ljubljani in v Rovinju. Izključena je skoraj misel, da bi bila pri tem vmes kakšna maščevalna ali anarhistična roka, saj bi tedaj ne privoščila nezgode kadilcem teh najcenejših svalčic, ki imajo svoje odjemalce med najnižjimi sloji. — Kakor se poroča, je vsa stvar zlagana.

(Umrli je) v Barkovljah pri Trstu dne 24. m. m. ondotni župnik Ivan Černe, duhovnik kakršnih lahoni in Židje vedno manj privoščijo okoliškimi Slovincem. Geslo pokojniku je bilo vsikdar: Bog in narod. V obojnem smislu se je žrtvoval celega ter so ga vsled tega tržaški Italijani in magistratni Židje strupeno obrekovali. Bati se je, da ne dobijo Barkovljani podobnega mu naslednika.

(Namestnik grofa Coronini-ja v goriškem dež. zboru) je izvoljen dr. Camilo vitez Egger, kateri je dobil 502 glasa, dočim je njegov protikandidat italijanske katoliške stranke dr. vitez Baubela dobil le štiri glasove. Dr. Egger je proti dež. šolskemu zalogu, zanj so glasovali tudi nemški državni uradniki. Prav lahko je mogoče, da postane Egger sčasoma dež. glavar, no potem vé goriško učiteljstvo, česa ima pričakovati od dežele.

(Trgovska obrtna zadruga v Gorici) je imela dne 1. januarja t. l. 1062 zadružnikov s 1921 deleži, kateri reprezentujejo 5.763.000 kron. Koncem decembra 1898 je imela preostanka v blagajni 12.543 kron 54 vinarjev. Goriški Slovenci so tedaj res lahko ponosni na ta svoj zavod!

(Dopolnilna deželnozborska volitev) za mestno skupino Pazin-Labin in Plomin v Istri

namesto umrlega dr. Fr. Constantini-ja vrši se dne 15. t. m. Naj si iščejo Italijani kandidata križem sveta, takšnega ne dobodo v lastnem rodu, ki bi dosegel rajnega zraven srditosti do Slovanov tudi v resničnem talentu.

(Italijanski poštenjakoviči.) Dan za dnevom prihajajo po Primorskem na sled večjim poneverjenjem, katera zakrivijo zgolj italijanski činovniki. V Piranu je pobegnil blagajnik mestne zastavljavnice, Italijan Frangiaco ter odnesel 12.176 gl. Na civilnem sodišču na Raki sta učinila velikansko poneverjenje italijanska uradnika Milinovich in Superina. V občini Boljun so dobili letos občino Hrvatje v roke od Italijanov. Ko so revizorji prejšnje gospodarstvo pregledali, morali so oddati račune državnemu pravdnistvu, ker so italijanski predniki s sleparstvom privedli občino skoraj v splošni gospodarski polom. Tukaj se najboljše blesti italijanska kultura in „poštenje“.

(Časopis „Der Süden“) glasilo za izobraževalne politične in gospodarske koristi hrvaškega in slovenskega naroda, priporočujemo kot najboljši časopis za oglase, ker je razširjen v najboljših in imovitejših krajih med Hrvatji in Slovenci in tudi drugod. Cena oglasom (inserterom) je zelo nizka. Časopis se daje na ogled zastoj. Upravištvo je na Dunaju I. Plankengasse 4.

(Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju) vabi na slavnostni večer, kateri se vrši o priliki tridesetletnice ak. dr. „Slovenija“ v torek 7. marca 1899, v korist podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju. Sodelujejo gđ. Sabina pl. Branny (alt), g. koncertni mojster Karol Jeraj (vijolina), slavni tamburaški zbor hrv. ak. društva „Zvonimir“. Prostovoljni doneski se sprejemajo v korist podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju. Lokal: Hotel „Goldenes Kreuz“ VI, Mariahilferstrasse št. 99. Začetek ob osmih zvečer Odbor.

Druge avstrijske novice.

(† Grof Rechberg) V noči 26. m. m. umrl je na svojem posestvu na Spod. Avstrijskem 93letni grof Rechberg, ki je bil leta 1859 zunanji minister ter dlje časa tudi ministerski predsednik. Bil je vedno vnet za zvezo s Prusko ter ga je vsled tega tudi Bismarck cenil. V tej svoji gorečnosti je tudi poslal avstrijske vojake v zvezi s Prusi proti Dancem, kjer je toliko slovenskih vojakov izkrvavelo pri Oeversee, ne da bi bil sam pokojni Rechberg si svest, kaj naj ima Avstrija od te vojne.

(Skupina nemških veleposestnikov) se je začela krušiti. Wolf-Schönererjeva stranka si je že davno prizadevala zanesti razpor v to skupino. Sedaj sta dobila grofa Stürghka záse, ki piše vodene načrte svoje stranke v obstrukcijskijskem duhu. Nekaj tovarišev iz veleposestva mu pritrjuje, dočim večina njih izjavlja po listih, da nima grof Stürghk nikake pravice na ta način v imenu cele stranke pisati in govoriti. Schönerejanci pa so dosegli svoj namen: zasejati povsod razpor in sovraštvo.

(Prememba dež. volilnega reda za Spod. Avstrijsko.) Spodnjeavstrijski deželni zbor je sprejel v svoji seji dne 27. m. m. načrt za preosnovo deželnozbornskega volilnika. Po tem načrtu naj bi obsegalo mesto Dunaj lastno kurijo, ne pa v skupini z drugimi mesti in trgi. Vrh tega se bi naj osnovala nova splošna kurija, slična V. v državnem zboru. Ta nova kurija bi volila 12 mož v dež. zbor, tako, da bi isti štel 90 poslancev, namesto sedajšnjih 78. Tudi v dež. odbor bi poslala enega zastopnika, ter bi bili namesto treh v bodoče štirje. — Če dobi ta načrt najvišje potrjenje, sledile bodo vsekakor tudi druge kronovine.

(Obletnica smrti Ante Starčevića) obhajala se je dne 28. m. m. po celi Hrvatski ter sploh povsod, kjer živijo Hrvatje, z mašami za dušnicami in s spomini na preporoditelja hrvatskega naroda. Tri leta je že preteklo, da nima hrvatski narod na zemlji več svojega velikega učenika, toda v duhu živi med njimi kot čuvaj hrvatske sloge in odločnosti. Tudi mi kličemo s hvaležnim hrvatskim narodom: Viečna slava Anti Starčeviću!

(Novo ministerstvo na Ogrskem) Dolgotrajna ogrska kriza je končana, sestava novega

ministerstva je završena in dne 1. t. m. so se že tudi pričele redne in mirne seje v ogrski zbornici. Razven ministerskega predsednika pl. Szella, sta v novem ministerstvu samo dva nova moža, in sicer dr. A. Plosz za pravosodje in Hegedüs za trgovino. Baron Banffy je prejel pri odstopu zelo laskavo lastnoročno pismo cesarjevo ter veliki križec Štefanovega reda. Bivši finančni minister Lukacs je odlikovan z velikim križem Leopoldovega reda.

Ogled po širnem svetu.

(Papež nevarno zbolel.) Zadnje dni se je papež Leo XIII. na sprehoju po vrtu močno prehladil, mrzlica ga je tresla in oba vatikanska zdravnik sta ostala celo noč pri njemu. Razven tega so morali izvršiti zaradi takozvane fistule operacijo na njem. Ker ima starček 89 let, bati se je, da provzroči prehlajenje pljučnico, ki bi zamogla imeti skrajne posledice. Sv. oče sam se spominja nekega prorokovanja, da bo letošnje leto njegovo smrtno leto.

(Razoroževalna konferenca in Italija) Italijanska vlada je odrekla svojo vdeležbo, ako pride na mirovni sestanek tudi papež Leo XIII. kot neodvisen vladar. Ko je to slišala Holandija, odpovedala se je istotako. Ruski car je vsled tega pisal papežu ter obžaljuje v pismu, da se ga ne more vsled nastalih nepravil povabiti.

(Pri pogrebu francoskega predsednika Faure-ja) priskrbljeno je bilo vse, da se takoj preprečijo vsakojaki nemiri. In res se med pogrebom ni pripetilo nič, kar bi bilo motilo veličastni obred, katerega se je vdeležilo na stotisoče ljudstva. Ko pa se je vojaštvo vračalo od pogreba pod poveljstvom nekega generala, stopila sta pred armado poslanca Dercoude in Habert ter ga silila, naj koraka z vojaštvom v predsednikovo poslopje, istega prežene ter napravi splošni preobrat. Oba so aretirali ter ju izročili sodišču. Najbrže ju doleti pregnanstvo. Našlo se je pri njima tudi več pisem, katera sta pisala raznim vojaškim poveljnikom, naj se pripravijo na prevrat republike.

(Nemški državni kancelar knez Hohenlohe odstopi.) Čestokrat se je že govorilo, da odstopi sedajni krmilar pruske države, knez Hohenlohe, ki je strijc cesarja Viljema II. Sedaj se ta vest vendar res potrjuje. Dne 23. m. m. je cesar sprejel njegovo demisijo, vendar ga še obdrži na krmilu do 31. marca, s katerim dnevom zvrši stari kancelar svojo 80letnico. Njegovim naslednikom je določen knez Radolin, sedaj pruski poslanik na ruskem dvoru.

(200letnica kneževine Lichtenstein.) Dne 23. m. m. preteklo je 200 let, odkar je deželico Lichtenstein — kupil knez Ivan Adam Lichtenstein za 171 000 gl. Že isto leto je povzdignil cesar Karol VI. to kupljeno deželico v samostojno državno kneževino; od istega časa vlada v tej deželici bogati rod Lichtensteinov, ki ima 46 gradov in 194 pristav po Avstriji. Kneževina Lichtenstein obsega 179 štirijaških kilometrov s 16 vasmi ter 9434 prebivalci. Nima pa ne vojakov ne davkov, kajti vsak primanjkljaj pokrije navadno knez iz svojega žepa, a tudi letne državne dohodke v znesku 17.000 gl. prepusti deželi za šole in ceste. Deželni zbor šteje 15 poslancev, a vsako nesporazumljenje v denarju ali uredbi popravi knez osebno. Srečna deželica, srečni prebivalci!

(Princ Jurij — krečanski knez.) Krečanska narodna zbornica je jednoglasno privolila, da nosi guverner, oziroma mirovni nadkomisar, grški princ Jurij, naslov „knez krečanski“. — Za sedaj je naslov, sčasoma se pridruži tudi suvereniteta.

(Manila v ognju.) V noči 23. m. m. zažgali so Filipinci na več krajih glavno mesto Manila. Ko so prihiteli celi polki ameriškega vojaštva in policija, začeli so zarotniki iz okenj ter razstreh nanje streljati. Razvil in dovršil se je pravcati boj, predno so sploh pričeli gasiti. Škoda je velikanska. Ustaši hočejo na ta način Amerikance prisiliti, da ali zapustijo otok, ali pa začnejo z njimi odkrito vojno.

Dopisi.

Iz Artič. V štev. 6. z dne 10. februarja cenj. lista „Domovine“, videl je neki dopisnik še

marsikatero napako pri nas in zahteval nekoliko več naprednega duha. Eno samo točko tega dopisa ne bodem zagovarjal, to so peticije za vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani, katere se še niso uposlale. Da se bode pa g. dopisnik pomiril v tem oziru, se s tem naznanja, da so se omenjene petici v seji obč. odbora dne 10. svečana t. l. sklenile in taiste g. poslancu Žičkarju poslale. Torej ta napaka je sedaj odpravljena.

Da je pretečeno leto širila tukaj neka učiteljska nemški duh, je istinito, taisto gospodično skušali smo že mi lansko leto nekoliko bolj svetu pokazati. Morebiti je taisti dopis s slovenskim naslovom romal v ptuje kraje, iz katerih se ni znal več po pravem potu vrniti k „Domovini“. Že iz taistega dopisa bilo bi razvidno, da nemškutarje pri nas ne trpimo.

Kar se tiče nemških kažipotov ob okrajnih cestah, pač ni le v artiški občini običajno, ampak v vseh občinah v področju okrajnega odbora brežiskega, ker naprava kažipotov ne spada v področje občin, ampak okrajnih odborov. Kakršnih mislij pa je okrajni odbor, takšni so tudi kažipoti.

Kakšno pa je nasprotovanje proti razširjanju domače ljudske šole, bode iz sledečega razvidno. Krajni šolski svet v Artičah je v proračun za leto 1899 postavil tudi svoto 300 gl. v ta namen, da se počasi nabira glavica za razširjavo šole. Ta znesek je tudi občinski odbor vsprejel v svoj proračun brez da bi se bil temu ustavljal. To je torej nasprotovanje, kaj ne??

Ako pa zoper to eden ugovorja, še to ni nasprotovanje, ampak le glas pojemajočega. Toliko v pojasnilo g. dopisniku.

Kakšen pa je napredni duh v Artičah:

Pet let se tukaj že uraduje izključno le v slovenščini, pred štirimi leti nadomestil se je samonemški obč. pečat s samoslovenskim, tiskovine za obč. potrebščine so slovenske, ter se taiste kupujejo pri slovenskem knjigotržcu v Brežicah, na prošnjo občinskega urada dobiva se sedaj le slovenski državni zakonik, kateri je pred dvema letoma dohajal le nemški. Dne 2. grudna t. l. postavila se je na križpotju Videm-Zdole Brežice-Bizeljsko na sredini občine cesarska jubilejna lipa. Kje se še v našem okraju nahaja takšno drevo?

Dne 30. januarja t. l. pa se je zopet izvolil popolnoma slovenski obč. odbor, kateri si je za župana zopet izvolil dosedajnega župana, Jerneja Slovenca, po imenu kakor tudi narodnosti.

Kaj še sedaj gospod dopisnik želi, naj nam naznani, ker smo pripravljene kakšno napako, katera bi se nam predbacivala, takoj odpraviti.

Nova štifta pri Gornjemgradu. Kar bi se imelo že zdavnaj storiti, kar bi bilo za Gornjesavinjsko in Zadrebško dolino in vso takozvano štajarsko Švico preimenovalne važnosti in velike koristi, odlagalo se je do najzadnjega časa. Menim namreč železnico, katero nameravajo speljati čez Vransko in po popolnoma revnih in zapuščenih krajih na Kranjskem do Kamnika. Ta dogodek je vzdramil zadnji trenutek naš slavnih okrajnih zastop, da je storil v tem oziru velepomemben sklep za zgradbo železnice po Savinjski dolini mimo Gornjegagrada in Nove Štife v Kamnik, da bi le ne bilo brezvspešno in zamujeno. Radi tega je sklenil tudi občinski zastop v svoji seji dne 19. februarja t. l. podpirati sklep slav. okrajnega zastopa v vsakem oziru na najzdatnejši način, ter vabiti vsa županstva, katera bi ta stvar zadevala, da nujno skličejo seje svojih zastopov, kjer bi naj se dotični gg. župani ali njihovi namestniki pooblastili, da na shodu županov — ali že na Rečici ali v Gornjemgradu — stavijo v navzočnosti že jednega ali drugega g. državnega poslanca nanj svoje zahteve in razložijo svoja mnenja o tem. Mnogo večjega pomena in večje koristi bi bila ta železnica za ves kraj med Celjem, Kranjskim in Koroškim, nego čez Vransko — akoravno jim tam železnice nikakor ne zavidamo — in sicer iz sledečih vzrokov, o katerih se je pogovarjalo v zgoraj navedeni seji občinskega zastopa v Novi Štifi: 1. bi peljala železnica po večjem delu štajarske dežele, nego čez Vransko; 2. bi se vlekla mimo večjih obljudenih krajev in blizu trgov: Mozirje, Rečica, Ljubno, Gornjigrad, v zadnjem se nahajajo razni c. kr. in drugi uradi;

3. bi imela železnica tudi veliko dohodkov od romarjev, dohajajočih na velika božja pota v Nazaret, Sv. Frančišek in Novo Štífto, tudi obilni turisti štajarske Švice bi te železnice čisto ne zanemarjali; 4. nadalje bi nikjer ne bilo toliko lesu prevaževati, nego po navedeni progi, kjer se nahajajo največji in najlepši gozdi ljubljanskega knezoškofa in pre mnogih drugih posestnikov ter mnogoštevilnih lesnih trgovcev — a vsa lesna trgovina je obrnjena sedaj proti Trstu; 5. krijejo ti kraji v svojih notranjih prostorih mnogo raznovrstnih rudnin, največjega pomena v tem pa bi bila otvritev rudnika za premog v Novi Štífti, kjer se nahaja najlepše in najboljše vrste v neizmerno veliki zalogi in tako plitvo pod zemljo, da ga na mnogih krajih izzoravajo s plugom na svetlo. Ti in še mnogi drugi vzroki bi jako povspeševali promet po tej železnici, samo treba je takojšnjega in odločnega delovanja za njo. Jako mnogo bi bilo v teh krajih z železnico pomagano vsem slojem tukajšnjega prebivalstva. Na delo torej, kdor je k temu poklican in gotovo ne bode ostal ta trud brez blagoslova božjega.

Malanedelja. V svoji seji dne 12. m. m. sklenil je soglasno malonedeljski krajni šolski svet, da odgovori na dopis v „Domovini“ „Od Malanedelje“ šte. 3. t. l. in sicer na oni odstavku, kateri se tiče našega podučitelja g. P.

Kot prva in najbližnja nadzorna šolska oblast moramo izreči, da je g. P. marljiv, vesten in natančen učitelj, kojemu ne smemo in ne moremo odrekati občnega spoštovanja. Njegovo izvenšolsko življenje je brezmadežno. Povsodi nastopa kot zvesti sin svojega naroda, je doma v sosedni ljutomerski župniji, v politično vodstvo pa se ne vtika. Zakaj je gospod dopisnik vzel domačina na muho, očitajoč mu po časopisu, da zanemarija dolžnost nasproti tukajšnjemu ljudstvu, nam je neumljivo. Krajni šolski svet je popolnoma zadovoljen, da izpolnjuje omenjeni g. učitelj svojo nalogo v šoli, zunaj šole delati, ga ne veže postava. Sploh pa se nam ne zdi prava trditev, da je grdo, ako ne uči učitelj izven šolskega časa petja kmetskih fantov. Taka narodna „dolžnost“ zahteva denarnih in drugih žrtev, zraven manjših sitnosti. Če se kdo prostovoljno temu uda, je sicer vse hvale vredno, a učitelja moralčno siliti k takemu poduku, nikakor ne gre. Ozir je treba tudi jemati na muzikalčno nadarjenost, izvežbanost in posluš učitelja.

Naravnost žaljiv pa postaja dopisnik v sledečem stavku: „Ali ne dobimo skoraj učitelja, ki bi bil vreden naših razmer in ki bi poznal dušo naroda?“

G. P. je bil jedini prošnik za našo podučiteljsko službico, ima stanovanje proti plačilu pod slamnato streho v mokrotni sobici, prenapoljen razred, da morajo otroci včasih posedati po tleh, nereden šolski obisk, kraj je oddaljen od železnice, brez dobrih cest; to so kratko na črtane razmere, katerih se po njega mnenju mora veseliti vsak učitelj in njegova dolžnost je, za te ugodnosti biti še hvaležen in poučevati tudi izven šole. Izborni! Da mu je „duša naroda“ zapustila z motiko vidno znamenje na hrbtu, menda nočete vedeti, drugače bi vendar ne govorili s tako vznesenim ponosom o tukajšnjih razmerah. Ako zahaja g. P. v svojih prostih urah k svoji materi-udovi, ter ji kot zvesti sin pomaga v gospodarskih nadlogah, namesto da bi zapravljal svoje težko prisluzene groše v družbi vinskih bratcev, mu moramo šteti v čast. Učitelj, kateri daje s svojim lepim življenjem dober vzgled odrasli mladini, poučuje posredno narod.

Ljubljani naš narod pa nima samo pravice, od svojih učiteljev zahtevati različnega delovanja, ampak ima nasproti njim tudi svoje dolžnosti. Naj ne misli, da je učitelj, kateri kakega šolskega poredneža kaznuje, ali pa če sili malomarneže k rednemu šolskemu obisku, že sovražnik naroda.

Malonedeljski krajni šolski svet nikakor ne pripušča, da bi se tukajšnje učiteljstvo brez pravega vzroka napadalo, bodi si po časopisih in javnih igrokazih, bodisi z motiko, ali na kak drug način; ampak prosi vse merodajne kroge, naj pripomorejo z besedo in z dejanjem, da razširimo šolo, pripravimo stanovanja za učitelje,

se potegnemo za izboljšek njihovega gmotnega stanja, pošiljamo deco redno v šolo in sploh pripomoremo s svojimi močmi, da se nam šolska mladež temeljito podučí in v strahu božjem vzgoji. Po takem bodo zavladale v našem lepem in rodovitnem kraju krasne razmere.

Krajni šolski svet pri Mali Nedelji,
dne 12. februarja 1899.

Anton Belšak,
načelnik.

Šolsko vodstvo pri Mali Nedelji,
dne 12. februarja 1899.

S. Cvahte,
šolski vodja.

Iz Središča. V dan 9. februarja t. l. slavili smo slavlje pripetja zlatega križca na prsi gospoda Ivana Kočevarja, kojega zasluge je odlikovalo Nj. Veličanstvo povodom svojega jubileja preteklega leta.

Po slovesnem sprejemu gosp. c. kr. okrajnega glavarja barona Apfaltrern in božji službi v središki podružnici, zbrala se je velika množica, da s čislanim slavljencom tem častneje proslavi dan, v krasno opremljeni dvorani občinske hiše. Med došlimi gosti opazili smo okrajnega sodnika dr. Preskerja, dr. Omulca in dr. Geršaka iz Ormoža in g. šolskega nadzornika Rannerja iz Ptuj. Slavnosti prisostvovala je nadalje zbrana č. g. duhovščina, cenj. obitelj slavljenca, učiteljstvo, občinski odbor, predsedništvo bralnega društva „Edinost“, načelnštvo požarne brambe, predsednik obrtniške zadruga in več drugih odličnih gospodov.

Pred sliko presvitlega vladarja označil je g. okrajni glavar v lepi slovenski besedi po membnost trenutka, slavil zasluge odlikovanca in mu v topli čestitki pripel zlati križec. Ginjen zahvalil se je odlikovanec proseč glavarja, da sporoči zahvalo do prestola Nj. Veličanstva.

Za tem vršil se je banket, pri katerem se je živahno nazdravljalo in čestitalo odlikovancu, kakor tudi vsej v Slovencih poznati rodovini Kočevarjevi.

Za naše Južno Štajarsko velezaslužen pokojnik dr. Štefan Kočevar pridobil je svojemu imenu trajen spomin. Vrl njegov sorodnik vreden je nosilec slavnega imena svojega prednika.

Neprecenljivih zaslug stekel si je gospod Ivan Kočevar za trg Središče kot neumoren pospešitelj in podpiratelj raznih društev, kot ud okrajnega odbora, kot načelnik konjerejskega društva za domače okrožje, kot večletni župan povdarjal je vedno strogo narodni značaj trga. Koliko zaupanje uživa gospod Ivan Kočevar v svoji ožji domovini, kaže dejstvo, da je bil pri zadnjih deželnozborskih volitvah postavljen slovenskim protikandidatom za mesta in trge mariborskega in ptujskega okraja.

V sklepu pa želimo, da zlati križec še mnoga, mnoga leta krasi prsi vrlega moža, kojega v prav nesebičnem smislu vodi geslo:

„Domovini posvetimo
Dela svoja in moči!“

— ec.

Narodno-gospodarske novice.

Dve najbolj nevarni prašičji kugi

II.

Svinjska kuga.

Svinjska kuga je zelo nevarna, izvanredno nalezljiva kuga, ki napada nasprotno kakor rubečica, osobito mlajše, le nekaj mesecev stare prašiče. Gljiva svinjske kuge zaide v telo po različnih potih: po pljučih, črevih in koži. Svinjska kuga se prenese na zdravega prašiča, ne da bi prišel ta z bolnim neposredno v dotiko. Najbolj razširjajo svinjsko kugo krma in posode za krmo. Včasih zaide gljiva v pljuča, in opraviti imamo s pljučno svinjsko kugo, včasih v prebavila in nastane takozvana črevesna svinjska kuga. Večkrat pa se obe spojite.

Vzrok, da se svinjska kuga tako raznaša in utihotaplja, je iskati v svinjski kupčiji. Najvažnejši viri so svinjski sejmi in barantanje s prašiči. Ker prašič ne zboli takoj, ko se je navzel strupene snovi, to je gljive svinjske kuge in se gljiva dolgo časa nevarna ohrani, vtihotaplja svinjsko kugo navidezno popolnoma zdravi prašiči; raznašajo, jo tudi ljudje z obleko in orodjem.

Lažje se nalezejo svinjske kuge prehlajeni in tolsti prašiči.

Šele 8—14 dni potem, ko se je navzel strupene snovi, zboli prašič na svinjski kugi.

Podoba svinjske kuge je zelo različna; v jednom in istem hlevu se kaže kuga zelo različna. Razločujemo, kakor smo že nekoliko povedali, pljučno, črevesno svinjsko kugo in ono z izpuščajem. Delimo jo tudi v zelo hitro, v hitro in dolgo trajajočo.

Zelo hitro svinjsko kugo redkokrat opazimo, ker prehitro teče. Že čez nekaj ur konča s smrtjo. Naenkrat postane žival težko bolna, če prav je malo preje rada žrla. Nato jo prične tretji vročnica, prašič se opoteka, se ne more več vzdržati na nogah, notranja toplota se zviša, žila je pomnožena in nepravilna, srčni vdarec se komaj čuti, dihanje je mučno, težavno in pomnoženo, v dušniku slišimo hropenje in pogost in moker kašelj, izdihani zrak je zelo vroč, telesna površina je goreče vroča. Prašiči krulijo izmučeno in brezglasno. Včasih tudi opazimo, da jim teče iz nosnic smrkelj ali kri in se nahajajo na koži okoli ušes rubečkasti madeži, istotako tudi na vratu in na strani prs. Trebuh je napet; ako pritisnemo nanj, je žival občutljiva in skuša bljuvati. Smrt nastopi včasih že čez nekaj ur, navadno po 3—10 urah; včasih pa preide zelo hitra svinjska kuga v hitro, ki trpi nekaj dalje časa.

Hitra svinjska kuga ima podobo pljučnega in črevesnega vnetja, kateremu se pridružijo včasih različni kožni izpuščaji; trpi navadno nekaj dni ali 2—3 tedne. Groznica ni tako visoka kakor pri zelo hitri svinjski kugi, kašelj je kratek, suh boleč in traja večkrat krčevito četrt ure tako, da se žival hoče zadušiti, iz nosu se izceja žemasto gnojna snov. Žival težko diha in stoče, žemne kože so višnjevaste. V začetku je prašič večkrat vznemirjen, pozneje pa omoten in šibek, jed mu ne diši in trdo krmo težko požira. Sprva je zaprt, pozneje nastopi driska, katera se včasih takoj v začetku bolezní pokaže. V bolj težkih slučajih se pokaže tudi ugnjide na jeziku, okoli zob, na nebu. Oči vpadejo, so vnete, iz njih se izceja in zleptča trepalnice. V mnogih slučajih ni koža posebno izpremenjena; drugokrat pa porudi in opazujemo mehurčke, bodence in ugnjide, ki zelo srbijo.

Dolgo trajajoča svinjska kuga se razvije iz prejšnje in traja 4—8 tednov, včasih tudi več mesecev. Včasih bolehalo pljuča, včasih čreva. V prvem slučaju je podobna dolgo trajajoča svinjska kuga sušici, pri kateri prašič težko diha, kašlja in vedno bolj medli. V drugem slučaju pa ima prašič grižo, blato smrdi, je zelenkasto ali zelenkasto rumeno, vmes pa se pokaže včasih zapeka. Tudi tukaj postajajo prašiči vedno bolj suhi, posebno v zadnjem koncu, so zelo slabi in otrpni. Ako pritisnemo žival na trebuh, čuti bolečine, včasih tipamo v trebuhu vozlom podobne bule.

Zelo hitra svinjska kuga je navadno smrtna. Pri hitri prašiči redko ozdravijo ali pa preide ta v dolgo trajajočo.

Svinjska kuga se lahko zamenja z drugimi boleznimi; živinozdravnik jo od teh razloči s pomočjo drobnogleda po nje gljivah. Od teh bolezni nam je omeniti:

1. Rubečico, od katere se razloči po gljivi in potem, kar najdemo pri sekciji;
2. tuberkulozo (jetiko, sušico), od katere jo more razločevati samo več živinozdravnik;
3. bolezen, katero povzročajo črvi v pljučah, o čemur se prepričamo pri sekciji.

Ozdravljati svinjsko kugo z zdravili navadno nič ne koristi. Glavna naša skrb bodi, da se je varujemo. Zato so tudi postavne naredbe za svinjsko kugo mnogo strožje nego za rubečico.

Kakor hitro izve župan, da se je pojavila v njegovi občini svinjska kuga, četudi samo sumljiva, mu je to takoj natančno naznaniti okrajni oblasti, takoj odstraniti zdrave prašiče od bolnih in okužene hleve osamiti.

Politična oblast odpošlje takoj uradnega živinozdravnika, ki poizveduje, kako je kuga nastala, odkod se je zanesla, in skrbi, da se izvrše postavne naredbe.

Na rubečici bolne ali na rubečici sumljive svinje je ločiti od zdravih in prepovedati vsako

uvažanje in izvažanje, sejme v okolici in rezanje (kastiranje) prašičev, dokler trpi kuga.

Bolnih prašičev, ki ne žrejo, so žalostni, se zarivajo v steljo, bljuvajo ali imajo drisko, omahujejo v zadnjem koncu, imajo rudeče lise na koži, posebno na ušesih, rujavc-rudeče na telesu, posebno na prsih, trebuhu, notranjih straneh nog, katerih oči so z žlemom zlepljene, kateri kašljajo, se ne sme klati in se smejo samo pod nadzorstvom županstva ali okrajne oblasti pobiti, da se na neškodljiv način odstranijo.

Prašiči, ki so poginili na svinjski kugi ali so se zaklali zaradi svinjske kuge, se morajo pokopati na posebnem mestu, katerega je določila gosposka, potem ko so se polili s sveže ugašenim apnom.

Kuga je tedaj uradno prenehala, ako ni nobene bolne živali, in v teku treh tednov po zadnjem slučaju, ki je poginil ali ozdravel, no-beden prašič več zbolel in so se hlevi in svinjaki očistili in razkužili.

Da bi se svinjska kuga korenito zatrla, namerava država z njo jednako postopati, kakor pred leti s pljučno kugo. Misli namreč dati takoj pobiti vse na svinjski kugi bolne, sumljive in one prašiče, ki so sploh v nevarnosti, da bi se kuge nalezli. Zato bi odškodovala gospodarje s 95% tržne cene za pobite svinje.

Književnost.

(Slovenska slovnica za Nemce) Dr. K. Pečnikova slovnica „Praktisches Lehrbuch der slovenischen Sprache“ izšla je ravnokar v drugi pomnoženi in popolnjeni izdaji, kar je najboljši dokaz, da je knjiga dosedaj najboljša učna knjiga za one, ki se hočejo kot samouki naučiti slovenščine. Cena ukusno vezani knjižici je 1 gl. 10 kr.

Razne stvari.

(Novi slovenski list v Ameriki) Prve dni prihodnjega meseca začne izhajati v Clevelandu O Severne Amerike mesečnik „Narodna beseda“. S tem listom imamo v Ameriki že tri tovariše.

(Trgovina s školkami) je za Ameriko velicega pomena. V teku treh mesecev so jih newjorški trgovci poslali v Evropo 20 000 sodov. Čódkar pa se je zadnji čas v Pulju in v Trstu pokazalo, da je provzročilo uživanje školke smrtne bolezni, porabilo se jih bo pri nas gotovo veliko manj.

(Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju) darovali so poslednji čas sledeči p. n. gospodje: FPrem. knez in škof lavantinski dr. Mih Napotnik (ustanovnik in društveni častni član) kakor vsako leto tudi letos 20 kron, v. g. Anton pl. Sušič, c. i. kr. polkovnik v Celju 30 kron, sl. posojilnica v Ormožu 30 K, Anton ppl. Globočnik Soročolski vladni svetnik v p. na Dunaju 220 K, sl. hranišniča v Vipavi 20 K, g. Drag. Luteršek, oc. kr. voj. uradnik v Zloczowu (v Galiciji) 23 K, g. N. FPolak v Tržiču 20 K, g. Vladimir Globočnik pl. Soročolski, c. kr. sekc. svetnik v finančnem ministerstvu na Dunaju 12 K. Po deset kron so darovali gospodje: Al. Kremenžar, mag. svetnik na Dunaju, dr. Klemen Seshum, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, Anton A. Knafelc, uradnik drž. želez. v Beljaku (zbirko), dr. Alojzij Homan, dvorni in sodni svetnik na Dunaju, dr. Fr. Jurtela, dež. posl. in odvetnik v Ptuj, dr. J. Povšič, c. kr. sodni tajnik pri c. k. najv. sod. na Dunaju, Jos. Stritar c. kr. prof. na Dunaju, Jak. Bratkovič, c. kr. profesor na Dunaju, dr. Iv. Rudolf, odvetnik itd. v Konjicah, Ivan Murnik, c. kr. svetnik itd. v Ljubljani, Franc Tomšič, nadinžener v Blatni na Češkem, Anton Svetina c. kr. notar v Pliberku. — Dalje so darovali: V. g. Ivan Plevanec, župnik v Soteski 6 K, Stefan Klun, posestnik in gostilničar v Ljubljani 6 K, Božidar Štifter, carski ruski prof. v Kalugi 15 K, Fr. Svetič odgojitelj na Dunaju 4 K. — Po dve kroni so darovali: V. g. Leop. Vozlič, kaplan v Radgoni, Karol Pleško, c. kr. dež. sod. svetnik v Ljubljani, Egidij Fax, c. kr. poštar v Ljubnem, J. Mladič, c. kr. sodni pristav v Postojni, v. g. g. Erzar župnik v Selcah pri Skofljoki, Franc Berlec v Novem mestu, dr. Andrej Kuhar, not. kand. v Ljubljani. — Vsem blagim darovalcem bodi najiskrenejša hvala! Ker je to društvo v tekočem šolskem letu podpiralo že 64 revnih dijakov na dunajskih visokih šolah, ter je v ta namen v 4 mesecih razdelilo 1293 kron in ker je letos beda slov. dijakov na Dunaju posebno velika, prosi odbor vse slov. rodoljube najiskreneje, da blagovolé pošiljati darov za to prepotrebno društvo. v. g. Franc Jančar-ju pap. čast. komorniku itd. na Dunaju I. Singerstrasse 7.

Koledar.

Petek (3.) Kunigunda, ces.; Avsterij, muč. — Sobota (4.) Kazimir, spozn.; Adrijan, muč. — Nedelja (5.) 3 postna. Evzebij. — Ponedeljek (6.) Friderik (Miroslav); Fridolin, op. — Torek (7.) Tomaž Akv., cervk. m.; Perpetua. — Sreda (8.) Janez od Boga, sp.; Filemon, m. Četrtek (9.) Franciška, vdova; Pacijan, škof. — Zadnji krajec 5. ob 5. uri 12 min. zjutraj.

Sejmi.

Dne 6. sušca pri Sv. Petru pod Sv. Gorami. Dne 8. v Vitanju. Dne 10. v Dolu pri Hrastniku, Deuclandsbergu, Kapeli, Kostrivnici, Sp. Polskavi, Strassu, pri St. Jurju ob Taboru in Vuhredu. Dne 11. v Celju.

Loterijske številke.

Trst 25 februarja 1899: 59, 22, 50, 83, 7
Linc „ „ 6, 89, 55, 43, 26

Gospodarska zveza v Ljubljani

razpisuje mesto

ravnatelja

z mesečno plačo 100 gl. poleg popotnih pristojbin.

Reflektanti morajo izkazati temeljito-strokovno-trgovsko, teoretično in praktično izobrazbo in popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi.

Prošnje, obložene s krstnim listom, navedenim spričevalom župnega in občinskega urada in dokazili o popolni usposobnosti, naj se vložijo do 10. marca t. l. na naslov načelnika

dr. Ivan Šušteršiča, odvetnika v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 22. svečana 1899.

Načelstvo.

Zahvala.

Slavna „Posojilnica Gornje Savinjske doline“ v Mozirji blagovolila je podariti šoli v Letušu 10 gl. v nakup potrebnih knjig. Za ta velikodušni dar izreka v imenu učeče se mladine najtoplejšo zahvalo.

Letuš, dne 20. svečana 1899.

K. Marschitz
šol. vodja

V najem se da ali proda se

blizu Dobrnjskih toplic (Bad Neuhaus) mlin s štirimi tečaji na stanovitni vodi tudi v največji suši, zraven so tudi stope in čistilniki za žito; orodje je vse v najboljšem stanu. Ob enem se odda tudi krčma, katera je dobro obiskovana od topljskih gostov. Prostor za krčmo obstoje iz 5 sob, kuhinje in 2 kleti, potem tudi trafika in kegljišče; nadalje se odda še mala kovačnica in mlatični stroj, katerega voda žene.

Kdor želi prevzeti, naj se blagovoli oglasiti najdalje do 15. sušca t. l. pri gospodu (76) 2—1

J. Brauner-ju na Dobrni pri Celju

Izjava.

Jaz podpisani Janez Škerbec, veleposestnik v Gorjanah, izjavim, da sem gospoda Janeza Pečnika s popolnoma neresničnimi trditvami in brez vsega vzroka razžalil. Jaz ga prosim za odpustanje radi tega postopanja in se zavežem vse narastle troške v kazenski zadevi poplačati.

V Gorjanah, dne 11. svečana 1899.

Janez Škerbec l. r.

Zahvala.

Ker mi ni mogoče se vsem onim mojim prijateljem in častilcem, kateri so se tako plemenito spominjali mene k mojemu cesarskemu odlikovanju, osebno zahvaliti, izrekam tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo z izjavo, da mi bode to najvišje odlikovanje in ta odkri-srčna ljubezen v spodbujajo k požrtovalnem delu in prid in blagor človeštva in mile naše domovine.

V Trbovljah, dne 27. svečana 1899.

Fr. Kallan.

Natakar

oženjen, slovenskega, italijanskega in nemškega jezika popolnoma zmožen, išče službe ali gostilno na račun. Ponudbe prosijo se na

F. Žargi, Graška cesta št. 41 v Celju.

Uradno priznanje in zahvala.

Tukajšnji občinski odbor je iz tukajšnje šole izstopivši učiteljici gospici Marici Cimperšek za njeno večletno neutrujeno delovanje in izvrstno izgojo otrok na tukajšnji šoli enoglasno iz dolžnega čutja izrekel najtoplejšo zahvalo.

Županstvo Št. Pavl pri Preboldu.

Franc Randl, župan.

Za dobiti samo

(80) 5—1

pri Kristijanu Wolfu

Kolodvorske ulice 6

„pri cesarskem klobuku“

klobuki najboljšega fabrikata in najnovejše fazone sedaj za skoraj polovično ceno.

Učenca

s primerno šolsko oliko, poštenih starišev, sprejme takoj trgovina

Drag. Hribar-ja
v Celju.

15.000 koreničnih necepljenih ameriških trsov za nove nasade se odda, komad po 1 kr.

Več pove Alojzij Šoba, župnik na Zdolah, pošta Videm, Štajarske. (7) 2—1

Zahvala.

Za razne dokaze odkritosrčnega sočutja povodom smrti našega preljubega otroka

Jožeka

kakor za mnogobrojno udeležitev pri pogrebu, za krasne vence in tolažljiva pisma izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalimo velečastito duhovništvo, šolsko vodstvo in šolsko mladino, katera nagrobnica je ganila srca vseh navzočih in vse one, kateri so nas ljubeznjivo podpirali v teh britkih urah. Bog plati!

Ljutomer, dne 27. februarja 1899.

Obitelj Seršen.

Trgovina

Dragotina Hribarja v Celju

sprejema v naročevanje različne pečate iz kavčuka in mesinga, nadalje vignete za pisma in steklenice, po najnižjih cenah.

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo: Dunaj, I. Giselstrasse 1., v družbeni hiši. Filijala za Ogrsko: Budimpešta, Frana-Jožefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe 31. dec. 1897 K. 159,947.578—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. dec. 1897 „ 28,823.375—
Med letom 1897 je bilo od družbe izdanih 7468 polic v znesku 67,331.352.—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi ohrazci dobe se brezplačno pri generalnemu zastopu v Ljubljani, pri Gvidonu Zeschko-tu v vili nasproti Narodnemu domu. (319) 12—4

Domača tvrdka

Josip Lorber in dr.

tovarna za stroje in livarna
v Žalcu pri Celju
izdeluje in prodaja

po tovarniški ceni.

Najboljše in najcenejše travniške brane katerih se rabi dandanes že na tisoče, izvrsten pripomoček za čiščenje travnikov. Nadalje najboljše možnarje proti toči, kakor tudi k temu spadajoče plehaste cilindre, najizbornejše slamoreznice, najnovejše mlatičnice z ležiščem na krogelje, istotako stiskalnice in mlince za grozdje in sadje, geple itd. itd.

Prevzame v najboljšo in točno izvršbo vsa v strojno in livarsko stroko spadajoča dela, za tovarne, mline, žage in druge obrtniške naprave, istotako prevzame vsak stroj v najtemeljitjše in cenejo popravo.

Za vsak možnar, stroj sploh za vsako delo se jamči.

* Cene tovarniške. *

Hiša v Celji.

št. 12 v Graški ulici je na prodaj; ceno in plačilne pogoje pove
dr. Gvidon Srebre
odvetnik v Brežicah. 2-1

Najboljše gnojilo za vinograde

so drobni odpadki in struženje od rogov. Vedno v zalogi 5000 kgr., 100 kg. po 6 gld. od postaje Škofjaloka, Gorenjsko. Plačilo precej.

(73) 3-1

L. Dagarin.

V pivovarni

Kucec v Žalcu vzamejo se trije pridni delavci v službo, najrajše fantje, ki so bili vojaki.

Zeló velik pes

rumeno-belo progast, ušel je pred 9 tedni iz Braslovč. Omenjeni pes zadržuje se v okolih Vitanje-Vojnik-Laški trg-Planina-Poljčane. Kdor ga pripelje nazaj, dobi nagrade 20 gld.

60.000	cepljenih trt	60.000
60.000	vsake vrste proda po nizki ceni	60.000
60.000	Jože Janežič	60.000
60.000	na Bizeljskem	60.000
60.000	pri Brežicah. (15) 8-8	60.000
60.000	60.000	60.000

V Celju na prodaj

je hiša s 3000 kvadratnih metrov velikim vrtom, v najugodnejšem kraju mesta. Posebno pripraven je za stavbališče. — Več pove upravnistvo „Domovine“. 3-2

Išče se slovenski trgovec

(66) 3-2

ki bi imel svojo prodajalnico v lepi veliki, obdržavni cesti ležeči vasi na vznožji Pohorja, 1. uro od železniške postaje. Pogoji so jako ugodni. — Več pove upravnistvo „Domovine“.

Najnovije stroje za pridelovanje živinske krme, kakor:

stroje za rezanje zmesi, reznice za repo in krompir, mlino za drobljenje in mečkanje, za parjenje živinske piče, prenosljive štedilne kotlene peči z emajliranim ali z neemajliranim vložnim kotlom, za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe in vozeče, trijere-stroje izbiralnice, izdeluje in razpošilja z jamstvom izvanrednega dela, pri najizvrstnejšem in najbolj pripoznanem izdelovanju

stoječe ali vozeče, za kuhanje in pajenje živinske krme, krompirja, za mnoge kmetijske in domače potrebe i. t. d., dalje stroje za turšico luščiti (robkalnice), čistilne mlino za žito, stiskalnice

Ph. Mayfahrt & Comp

c. kr. izrečno priv. tovarna za kmetijske stroje, Hvalnica za železo in parna kovačija

Dunaj, II. Taborstrasse 76.

Odlikovana z nad 400timi zlatimi in srebrnimi svetinjami.

Ilustrovani katalogi z mnogimi priznanimi pismi brezplačno — Išče se zastopniki in preprodajalci.

KAROL GREGORIČ

posestnik vinogradov in vinotržec
Celje o Graška cesta št. 22 o Celje
v nekdanjem Konviktnem poslopju
uljudno naznanjam, da sem zopet pričel trgovino z vinom, ter priporočam čast duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih pristnih vin od 18 do 30 kr. liter.
Z velespoštovanjem
Karol Gregorič.

V najem

dajem podpisani trgovino z železjem v svojih prostorih v Ojsterški vasi, kjer je tudi pripravi prostor za drugo trgovino z domačimi pridelki. — Kdor to želi, naj se oglasi pri (64) 2-2

Val. Južna v Št. Jurju ob Taboru.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim! Anton Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupuje vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsake vrste sadje, tudi divji kostanj vsake množine, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzajem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Imam tudi krompir za seme v zalogi, rožni in beli in seme štajarske detelje.

„Pri dobrem pastirju“!

Kupim vsake vrste jabolka.

Kupim vsake vrste jabolka.

Pristni brinjevec

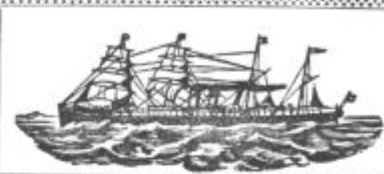
katerega sam žge, prodaja ali v steklenicah ali v malih sodčkah, liter po 1 gld. 30 kr.

Franc Fojkar (50) 3-3
v Stariloki št. 19, pošta Škofjaloka.

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

Kovač

pošten, in izurjen v svoji stroki, posebno za pluge in vozove, sprejme se takoj, kjer ga posebno veliko dela čaka. Dobi tudi lahko na več let kovačnico v najem. Poleg je lepo stanovanje, kuhinja in klet. Več pove

Davorin Pleterski

posestnik na Zlolah pri Vidmu (59) 2-2

Dr. Franjo Rosina

odvetnik v Ljutomeru

naznanja, da bo imel od 1. marca 1899 naprej, svojo pisarno v poslopju „Okrajne posojilnice v Ljutomeru“ v pritličju.

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, ker ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Porabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa sta mi kašelj in prsobol skoro prenehala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka ter zraven tudi 2 zavoja čaja proti kašlju. Z velespoštovanjem

Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, dne 19. vinotoka 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), kateri deluje tako izvrstno zoper kašelj, prsobol, hrip, težkemu dihanju pa tudi za stare bolečine, dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskomu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naj vsakdo pazi na varstveno znamko, ker le oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena steklenici trpotčevega soka z natančnim navodilom o vporabi je 75 krajcarjev.

Zraven trpotčevega soka je tudi dobro rabiti gorski čaj proti kašlju.

Cena jednemu zavoju gorskega čaja proti kašlju z natančnim navodilom je 35 kr.

Prvo kakor drugo se pošilja vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Čenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim časom sem si naročil od Vas jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic, one so meni in mojim znancom tako dobro pomagale, da se Vam moram za to dobro zdravilo najtopleje zahvaliti. Blagovolite mi za moje znance še poslati tri steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

S spoštovanjem

Vid Zanič

Modruš, dne 26. maja 1898.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želočevim boleznim, pospešujejo prebavljenje, čistijo kri, krepčajo želodec. Po teh kapljicah se izgubé vse bolezni v želodcu in čreвах ter se dobi dober tek. Paziti je treba na varstveno znamko, ker le one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena jedni steklenici krepilnih švedskih kapljic z natančnim navodilom je 80 kr. Pošilja se vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročila, ki znašajo 5 gld. in več pošiljajo se poštne prosto.

Urlo spoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece vsled trganja po udih in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“ ustala je že po treh dneh, a danes pa, hvala Bogu, hodi. Zahvaljujoč se Vam na tem izvanrednem mazilu ostajam pokoren sluga

Bartol Lisički.

V Strmcu pri Stubici, dne 22. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je vrlo dobro zdravilo proti trganju v kosteh, revmatizmu, bolečinam v križu, proti prehlajenju, pri prepihu itd. Mazilo krepí izmučene žile, ter pomaga starim, ki trpijo na slabosti v nogah.

Vsaka steklenica mora biti prevedena z varstveno znamko, t. j. s sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, koje nosi to varstveno znamko na steklenici. Cena jedni steklenici mazila proti kostoboli z natančnim navodilom je 75 kr. Razpošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.